

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 30 cr., 1 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-dată 6 cr.
a treia-dată 5 cr., și tiratura de 30 ct.

Redacția și administrația: Strada Popășilor Nr. 14.

Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poște și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază.
Nimeri singuratici à 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc pe acțiuni

Școale economice...

— O nouă reformă ungurească. —

În aceste timpuri grele, pentru plugari îndeosebi, școalele economice cât mai multe și mai la îndemână — chiar și în fiecare comună — ar fi doar cele mai bine venite și mai folositoare instituțiuni.

Puterea de prestațiune a țăranului fiind storsă aproape total prin numărările dări și sarcini de tot felul, eumă de altă parte în privința purtării economiei în genere stând el mai tot așa ca și înainte de asta cu veacuri, se explică foarte ușor arzătoarea necesitate de a se face ceva pentru îmbunătățirea sorții acestei clase atât de părăsită și neglijată.

Căci într-adevăr prețul bucatelor și un preț de batjocură, cu care deabia se pot acoperi spesele de producțiune. Viile cari, pentru locuitorii din diferitele ținuturi ale țării, erau izvor de viață, prin pustiriile floxerei și a peronosperiei i-au adus pe economi în poziția de a căde în desperațiune. Cultura animalelor prin desele epidemii de asemenea a ajuns în starea cea mai rea. Ear' prăpădirea porcilor a cauzat și cauzează pierderi, de multe milioane economiei de câmp.

Toate aceste și alte triste împrejurări, cari apasă atât de greu asupra țăranului, l-au adus într-o stare aproape insuportabilă, astfel că cu mulțimea au început a lua lumea în cap, ear' în o parte a țării — și încă chiar Maghiari din locurile cele mai roditoare — au pornit în anul trecut o revoluție în toată forma.

Aceste stări de lucruri au trebuit în fine să-i deschidă guvernului ochii și să-l determine a face ceva pentru îmbunătățirea poziției celei scăpătate a țăranului — să înființeze școale de economie — de cari va profita sigur numai țăranul maghiar.

Dar' se vedem ce și cum e instituțiunea feritoare..., care ne preocupă.

Domnul ministru Wlassics în înțelegere cu domnul ministru de economie au dispus să se țină în acest an cursuri de economie.

La aceste cursuri de câte o lună, dintre cari unul s'a ținut în Joagiul-de-jos, au luat parte numai învățatori — între ei și câțiva români. — Ear' că ce scop doresc cei dela guvern să ajungă cu aceste cursuri ne arată ordinațiunea mai recentă a domnului ministru de instrucție cu nr. 60.764

„despre organizarea școalelor repetitoare de economie”, care e caracterizată de foaia „Néptanítók lapja” astfel: „din această lucrare pregătită cu mare îngrijire, ne-am câștigat convingerea, că această reformă e un lăur mai nou — și încă unul din cei mai frumoși — în coroana deja destul de bogată a vrednicilor ministrului Wlassics”. Apoi mai departe se zice: „organizarea școalelor repetitoare de economie este una dintre reformele cele mai aprofundate și mai înțelepte în deceniile din urmă pe terenul instrucției populare”, ceea-ce o recunosc și foile opoziționale.

Ca însă se putem judeca încă poate fi bună ori rea, și pentru noi Români, această nouă reformă, credem că e de lipsă să dăm unele amănunte despre numita ordinațiune.

În ea se zice, că comunele în cari se află școala cu mai mulți învățatori — fie și numai cu doi — sunt datoare a înființa și susține astfel de școale repetitoare de economie. Comunele sunt datoare să pună la dispoziție o grădiniță corespunzătoare pentru instrucțiunea practică în diferitele ramuri economice; aceea grădiniță să o închidă și să se îngrijească de procurarea tuturor recuizitelor de lipsă cum și de remunerarea învățătorului, care va propune economia.

Deobligați la frecventarea acestei școale vor fi toți copiii, cari au absolvat cursul de 6 ani al școalei de toate zilele — băieți și fete, — adevă cei în etatea dela 12—15 ani.

Instrucțiunea teoretică și practică în aceste școale o poate prevedea acel învățator, care după câștigarea calificățiunii învățătoresci, a sfârșit în regulă un curs întreg în o școală economică sau de viert; apoi acela, care și-a câștigat atestat despre participarea cu succes la un curs de economie, ordinar în fiecare an din partea ministrului de agricultură și în fine cel-ce își câștigă îndreptățirea dela ministru în urma cunoștințelor teoretice și mai cu seamă practice.

Cu cele dispuse până aici ne-am mai pute împăca și noi încă.

Dar' dispozițiunile următoare, cine se le iese ca dispoziții părințești?

Și anume, că: *limba de propunere de regulă e cea maghiară*; se poate însă concede din partea ministrului și propunerea în altă limbă, dar' în acest cas vorbirea și scrierea maghiară trebuie să se propună în fiecare curs anual cel puțin în câte 2 ore pe

săptămână (bine să se noteze, că orele de propunere în școala de repetițiune sunt de toate: iarna 5, vara 2 pe săptămână).

Cartea de cetire pentru această școală va trebui să fie examinată și aprobată de ministrul de economie.

Școala din vorbă se pune sub supăveghierea scaunului școlar comunal local; ear' pentru asigurarea înaintării instrucției ministrul se va îngriji prin numirea de vizitatori școlastici (oameni de a-i statului).

Din cele expuse se poate vedea, că față de maghiari reformarea școalelor de repetițiune, prin prefacerea lor în școale de economie, se poate numi o idee foarte fericită și o reformă „aprofundată”; dar' nu așa o putem privi noi Români și celelalte naționalități nemaghiare.

Nu.

Pentru-că cursurile, în cari se pregătesc învățătorii, se țin numai în limba maghiară; pentru-că limba de propunere în aceste școale de asemenea e cea maghiară; ear' cartea de cetire pentru aceste școale încă are să fie negreșit compusă în limba maghiară.

Limba maghiară și ear' limba maghiară, pe toate cărările numai cu această vrea să ne ferească pe noi Români și încă pe banii comunelor noastre.

Dela 3—6 ani ni-se zăpăcesc copilașii în asilele și grădinițele de copii. Dela 6—12 ani se mortifică în școalele de toate zilele; ear' dela 12—15 ani vor învăța economia în — limba maghiară! Sau mai bine zis, tot neprocopsii vor rămâne ca și până acum.

Nu aceste e însă calea mântuirii din ghiarele sărăciei și ale altor primejdii, ce pot veni asupra noastră.

Altcum trebuia să lucre guvernul și legislatorii țării noastre, dacă au voit sincer să pregătească pentru toți un viitor fericit.

Eată cum! La 1879, în loc de a aduce nefasta lege pentru introducerea limbii maghiare în școalele naționalităților, mult mai părințește lucre guvernul, croind o lege pentru înființarea de școale economice în fiecare comună și pe învățatori să-i fie calificat cât mai bine și în cunoștințele economiei practice, în loc de a-i târbăci cu învățarea limbii maghiare, din care învățatură numai amar a rezultat și nici un avantaj, dar' nici unul, pentru iubita noastră patrie și pentru poporațiunea ei în special.

Din contră, câte binefaceri nu s'ar fi reversat asupra patriei noastre, dacă acum 17 ani toți învățătorii se deserviră în practica economiei și încă în limba lor maternă! Ceea-ce ușor se putea face cu sumele mari de bani, cari statul le-a spesat cu întreținerea învățătorilor la cursurile de limba maghiară.

Cu chipul acesta s'ar fi ajutat economii și economia peste tot și bunăstarea s'ar putea vedea la tot pasul. Dar' așa, ce vedem? Nemulțumire și sărăcie în toate părțile, emigrări în masse și răvriri agricole.

Și fie siguri guvernării nostri, că numai astfel de roade vor culege și pe viitor cu politica lor nefastă și nesocotită.

Cu reforme, cum e și aceea a școalelor economice patria noastră nu poate da înainte spre bine. S.

Sibiu, 9 Decembrie n.

De ale pactului. Se scrie din Seghedin, că guvernul austriac a trimis o comisiune, compusă din doi funcționari înalți ai ministerului de finanțe, pe la toate oficiile mai principale de vamă din Ungaria ca să studieze circulațiunea mărfurilor și să adune datele necesare pentru reînnoirea pactului vamal-comercial. Comisiunea, terminându-și lucrările în Seghedin, a plecat la Semlin.

Se vede ce încredere au cumetrii din Viena în patrioții noștri, și cât de „autentică” sunt privite datele lor statistice! —

Din dieta croată. Deputatul *Frank* a întrebat în ultima ședință, că ce dispoziții se vor lua din partea Banului în contra ordinațiunii ministrului unguresc de agronomie care a fost adresată tuturor supușilor acestuia, provocându-i se-și maghiarizeze numele. Ordinațiunea aceasta — a constat vorbitorul — vatămă drepturile asigurate pe seama națiunii croate!

Banul nu a dat încă nici un răspuns.

Milleniul maghiar. Sub marea această scrie *Deutsches Volksblatt* următoarele: „E caracteristică pentru „cultura maghiară”, cartea edată din incidentul milleniului și intitulată „*Ar eszervek Magyarországnak és a Millennium Kiallítására*”. Legătura cărții a făcut-o o firmă din *Lipsca*; textul l-a scris un croat, clișeurile ilustrațiilor le-a furnizat o firmă

din Viena, ear' hăția s'a procurat din *Praga*. Pictorii cari au colaborat la această carte sânt următorii: Novak, Böhm, Theyer, Weinwurm, Polak, Bauer, Palotie, Multone etc. (Tot „maghiari veritabili” Red. „Trib.”) Și apoi textul! Ascultați o probă: „Înainte cu o mie de ani măretul, nobilul popor maghiar și-a părăsit patria veche sub conducerea eroului Árpád, a trecut granițele ungurești și a cucerit țara pentru totdeauna!” Alta: „Englezii, Francezii, Italianii și poate chiar și Rușii cei barbari au putut admira azi minunile milleniului maghiar și au trebuit să „facă ochi” văzând istețimea intelectuală a Maghiarilor! Românii din Ardeal se bucură de scutul nobilului stat maghiar și se împărtășesc de toate binefacerile culturii maghiare!” etc. etc.

Această exerocherie ordinară, istorică-literară, etnografică, pentru artă și industrie, dovedește la înțeles ce minciună Varnumiană a fost întregul milleniu unguresc! — exclamă „Deutsches Volksblatt” ca de încheiere.

Adevărat! — zicem noi.

Pacea în partidul național-liberal din România. Împăcarea dintre dl N. Flea și noul guvern român, se poate socoti definitivă.

Ținem a constata, că bunăvoința a fost în ambele părți și mai ales la guvern, care a făcut multe avansuri dlui N. Flea. Condițiunile de împăcare puse de dl N. Flea sânt următoarele: a) Revocarea imediată a decretului de suspendare a Metropolitului-Primat (Ghenadie); b) Disolvarea imediată a locotenentei metropolitane; c) Reinstalarea I. P. S. Sale Metropolitului-Primat în scaunul său; d) Eliberarea imediată a cetățenilor arestați în mod ilegal în cursul ororilor săvârșite de poliție; e) Urmărirea tuturor funcționarilor poliției și primăriei capitale, cari au ordonat, comis sau patronat barbariile din zilele din urmă.

Guvernul a cerut patru zile timp de gândire, dar' e mai mult ca sigur că va accepta toate condițiunile dlui Flea, care e privit din toate părțile ca fiitorul șef al partidului național-liberal din România.

„Liberalismul”. A apărut în zilele aceste o broșură sub titlul: „*A szabadelvűség mutja, jelsz és jövője*”. (Trecutul, prezentul și viitorul liberalismului.”) Autorul broșurei este dl *Béla Máriássy*, fost deputat. (Cine știe cum îl va fi chemat mai înainte?) *P. Lloyd* — la tot cazul cel mai competent organ — ține să ne atragă atențiunea asupra

FOIȚA „TRIBUNEI”.

IDEI.

Cartea Le Grand

(1826).

De

Heinrich Heine.

Tradusă de M. Aegea.

(Urmare).

X.

Era o zi curată de toamnă, când un tânăr cu înfășoșare studentescă se preumbla încet prin promenada grădinei curții din Düsseldorf, aruncând din când în când din plăcere copilărească frunzele uscate, cu picioarele în toate părțile, privind însă melancolic și la arborii uscați, pe cari atârneau numai încă puține frunze aurii. Când privia așa se cugeta la cuvintele lui Glaucon:

Ca și frunza e viețea omenească, Deși iarna viscolul le smalge toate Primăvara reînvie toate earăși

Ca la oameni: unapierie, alta vieță crește în locu-i.

În anii deja trecuți, tânărul privise cu eugete de tot alta la acești arbori, și atunci era încă băiat și căuta cuiburi de pasări sau insecte, cari îl delectau mult, dacă sburau suierând și se bucurau de viața lor și se îndestulau cu o singură frunză verde, cu un picur de roaună, cu o rază caldă de soare și cu mirosul dulce de ierburi. Atunci inima

tânărului încă era chiar așa de voioasă ca insectele. Acum însă e îmbetrănită inima lui, se atârșaseră toate razele de soare din ea, toate florile veștețiseră, ear' și visul frumos al iubirii dispăruse din ea, și ca să spun faptul cel mai dureros — era inima mea.

În aceea zi m'am fost reîntors în orașul natal, dar' nu voiam să înoptez în el și așezam să mă duc la Godesberg, ca să se doze la picioarele amicei mele și să povestesc despre mica Veronica. Am fost cercetat mormințele iubitorilor mei. Dintre toți amicii și rudeniile mele, aici numai pe un unchiu și o mătușă mai aflasem. Deși mai vedeam fețe cunoscute pe stradă, nime nu mă mai cunoștea și orașul însuși mă privia cu ochi străini, din ferești priviau fețe străine, în giurul hornurilor sburau vrăbii îmbetrănite, tot apărea atât de pustiu și totuși așa de proaspăt ca sălata, care crește în un cimiter: unde până acum se vorbise frânțozeste, acum se vorbea prusește,*) se așezase și o mică curte prusiacă într-aceia și oamenii aveau titlaturi de curte, friseurul de odinioară al tatălui meu era friseur de curte, și acum nu vedeai decât ciobotari de curte, nimicitori de steluțe de curte, depouri de curte de vinars, întreg orașul părea un lazaret de curte pentru alienați de curte.

Nu mai bătrânul principe electoral m'a recunoscut, stătea încă tot pe locul cel vechi; dar' părea mai slab. Chiar fiindcă a stat neîntrerupt pe pieșă, văzuse toate miseriile timpului, și de astfel de priveliște nu te în-

grăși. Eram ca în vis și cugetam la poezia despre orașul fermecat, și am grăbit înțe prin poartă, ca să nu mă trezesc prea de timpuriu. În grădina curții îmi lipseau mulți arbori, și mulți s'au fost ucați, și cei patru ploi mari, cari de altă-dată 'mi-au fost părut de urieși, erau acum mici. Câteva fete frumoase, chichite ca tulipanii mergeau la plimbare. Și pe această tulipană îi cunoscusem odată, când fusese încă numai ceape; aici ahl! erau copii din vecin, cu cari jucasem odată „baba oarbă”. Dar' frumoasele fete, pe cari odată le cunoscusem ca trandafiri în flori, le vedeam acum ca trandafiri vestejiți și pe multe frunzi mândre, a căror superbă încântase odată inima mea, saturn tăieșe cu coasa sa sbărcituri adânci. Acum numai dar' ahl! eu mult prea târziu, am înțeles, ce aveau se însemne privirile, pe cari le-au aruncat odată tinerului fâcior de odinioară; într-aceia am văzut în străinătate multe locuri paralele în ochi frumoși. Mult m'a mișcat salutul adânc al unui bărbat, pe care odată îl văzusem bogat și stimat, și care de atunci ajunsese cerșitor; cum poți vedea pretutindenea, că oamenii, când au început odată să cădă, ca după legea lui Newton, cad tot mai repede în miserie. Dar' cine nu-mi părea de loc schimbă, era micul baron, care voies ca și de altă-dată se plimba prin grădini, cu o mână în busunar și cu cealaltă învîrtind un bastonaș subțire de trestie; era încă tot așa veselă de odinioară, tot pălăruța rotundă, și pletele lungi de odinioară, numai cât azi în loc de negre erau albe. Dar' ori-cât de voies privia la mine, totuși știam, că sermanul baron suferise mult, fața lui voia să 'mi-o as-

cundă, dar' pletele lui albe 'mi-au tradat-o după spate. Și pletele albe încă ar fi negat-o și clătinau melancolic-vesel.

Nu eram obosit, dar' totuși m'a apucat dorul să mă așez pe banca cea de lemn, în care tăiasem odată numele iubitei mele. Abia am mai putut-o găsi, erau tăiate multe nume nouă în ea. Ah! odată adormisem pe această bancă visând despre fericire și amor. „Visurile sânt nimicuri”. Mi'am adus aminte și de jocurile mele din copilărie, și de poveștile bătrîne și frumoase; dar' printre ele străbătea un nou joc fals și o nouă poveste urâtă și era povestea despre două inimi sormane, cari au rupt reciproc credința și au dus-o așa departe cu necredința, încât n'au mai crezut nici în Dumnezeu. E o poveste tristă și dacă chiar n'ai alta de lucru, poți și plânge. O Dumnezeu! lumea odată a fost atât de frumoasă și paserile cântau preamărirea ta, și mica Veronica mă privea cu ochi sennini, și noi geadem înaintea statuei*) de marmură din curtea castelului — pe o parte zace castelul vechiu ruinat, în care noaptea umblă o damă îmbrăcată în negru, fără cap și cu un șlep lung: pe cealaltă parte stă un edificiu alb înalt, în a cărui încăperi se aflau tablouri frumoase în rame aurite și jos atătea mii de cărți, pe cari eu și Veronica le privisem cu curiositate.

Mai apoi, când m'am făcut mare, urcam scările cele mai înalte și luam cărțile cele mai de sus și cetiam în ele, până-ce nu mă mai temeam de nimic, mai puțin încă de dame fără cap, și m'am făcut atât de cuminte, încât

am uitat toate jocurile și poveștile și icoanele și pe mica Veronica și chiar și numele ei.

Dar' pe când șezând pe banca vechia din grădina castelului mă adănciam în trecut, am auzit în dosul meu voci confuze de oameni, cari deplângeau soarta sormanilor francezi, cari prinși în războiul rusesc și duși la Siberia, au fost reținuți acolo mai mulți ani, deși era pace și numai acum s'au fost întors. Când am privit într-acolo, în adevăr am văzut pe acești orfani ai gloriei; prin rupturile uniformelor lor sdrențuite își arăta fața miseria goală, în fețele lor arse zăceau ochi adânci, tănguitori, și deși mutilați, obosiți și mare parte schiopi, mergeau totuși în paș militar și curios: un tambour cu o tobă mergea șovăind în frunte; și cu un fior intern mi-am adus aminte de legenda despre soldații, cari zău căzuți pe câmpul de războiu noaptea se scoală earăși și cu tambourul în frunte merg în orașul lor natal și despre cari cântă un cântec bătrân popular:

Cu tambourul vechiu în frunte
Din mormitele lor scunde
Întări în o ulicioară
Tralera, tralera, tralera
La mândruța bălăioară!

Și-oasele stau dimineată
Șir în șir cu casa 'n față
Tambourul cu toba în mână
Tralera, tralera, tralera
Și mândruței se închină.

(Va urma.)

*) La 1825 cea mai mare parte din mare ducatul de odinioară Berg a fost anexată la Prusia.

*) A principelui electoral Ioan Vilhelm.

acestei broșuri, căci într'un entrefilet ne dă un mic resumat din ea.

Garațiile liberalismului pentru viitor — zice Mărișsy — sînt condiționate de următoarele reforme: Introducerea curților cu jurați, statificarea tuturor școalelor, denumirea tuturor preoților, de ori-ce confesiune, din partea statului, ștergerea competențelor stolare, reformarea instrucțiunii populare, organizarea autonomiei catolice (cu denumirea preoților din partea statului! R. „Trib.“) reformarea comitatelor, a casei magnaților, etc. etc.

Eată prospectele, ce ni-le face „liberalismul“!

Cronică politică.

Din Turcia.

Ca și un făcător de rele, care culcat pe pat, și ani de-afundul chinuit de tot felul de boale, resimte muștrări și câteva zile înainte de a muri ar dori să rescumpeze păcatele întregii sale vieți cu câteva fapte laudabile, tot așa și împărăția turcească. Corpul ei în putreziciune respiră încă slab-slăbuț de tot, dar și aceasta numai în urma introducerii în chip artificial a aerului și a câte unei lingure de elixir miraculos, căci hrană regulată nu mai primește corpul.

Mai rău decât chiar un făcător de rele, culcat în pat și chinuit de boale, Turcia numai în starea aceasta își aduce aminte ca s'ar face nițică reputație în istorie prin câte o făptărie bună, săvârșită de bunăvoie, nu silită. În această categorie cade concesiunea dată în zilele trecute Românilor de sub stăpânirea sa.

Celelalte „fapte bune“ ale împărăției, poreclite reforme, sînt săvârșite nu de bunăvoie, ci de silă sînt stoarse dela ea, prin acțiunea comună a puterilor. Mai ales de când cu pășirea energică a ministrului de externe francez, dl Hanotaux, mai în fiecare zi vine câte o știre despre câte o reformă în cutare ori cutare loc al împărăției. Nu-i vorbă, nu sînt lucruri mari, de acestea nu se vor întempla decât numai după reîntoarcerea tuturor ambasadurilor străine la Constantinopol, mai ales al celui rus, dar totuși ele sînt lucruri, care dovedesc, că se poate spera o îmbunătățire, înceată de-oamdata, dar sigură a sorții creștinilor.

Am înregistrat până acum unele din aceste reforme. O depeșă din Constantinopol cu data de 6 c. spune: Poarta a comunicat ambasadurilor în scris planul despre reformele deja îndeplinite și cari sînt tocmai acum pe cale de a se îndeplini în viile-urile dela Diarbekir, Bitlis și Mamuret-ul-Azis. Reformele acestea se refer la gendarmerie, din care o a treia parte o vor forma creștinii; instituirea unor percepatori de dări oficiali, în locul celor cu caracter particular de până acum; și încă mai multe măsuri cu nume turcești referitoare la administrația comunală.

Va să zică și în Turcia așa zicînd moartă se îmbunătățește soarta neamurilor asuprite, numai în constituționala Ungarie nimic, nimic!

Comitete macedonene.

Ziarul bulgar *Narodna Prava* (Drepturi naționale) din Sofia scrie, că congresul macedonean, care își ține conferințele acolo în luna trecută, își sfârșit sfaturile lui la 23 Noemvrie. Congresul a hotărît, a scos o organizație sa cu totul de sub influența guvernului și a încredințat comitetului central imputernicirea a proceda după-cum va crede mai bine conform împrejurărilor. De președinte al comitetului central a fost ales generalul în rezervă Nicolaiev, dar toți ceilalți membri ai comitetului sînt luați din partidele opoziționale. Congresul a adresat depeși la următorii oameni de stat: Hanotaux, Șişkin, Ignatiev, Salisbury, Gladstone și la deputatul francez Cochon, rugându-i să stăruască întru realizarea reformelor și introducerea unei autonomii în Macedonia.

Speranțele Francezilor.

Figaro dela 4 Decemvrie, vorbind despre vizita președintelui Faure la Petersburg, zice între altele:

„Înțelegerea celor două țări nu mai este acum numai o combinație diplomatică, ci ea alcătuiește punctul de mîncare al unei evoluțiuni de sentimente naționale care poate fi rodnică în consecințe.

„Sprigulul ce Rușii l-au acordat revendicațiilor noastre în Egipt, sprigulul care și-a găsit tocmai acum expresia în hotărîrea Curții de apel din Alexandria, declarînd că ilegală luarea banilor prin Englezi din casa datoriei publice pentru expedițiunea la Don-gola, acest sprigin este o formală demonstrație a acestei rodnicii. Alte dovezi au să urmeze; se caută numai formă convenită pentru ele; dar faptele, care o vor determina, sînt deja prevăzute, studiate și regulate.

„Lucru de căpetenie, că Rusia a ajuns într'acolo, că nu simte de loc lipsă a se scusa înaintea Europei monarchice, de a ne avea pe noi, republica, drept aliați; și această etapă e chiar încă de mult depășită. Comunitatea intereselor desvoaltă cordialitatea raporturilor și n'ar fi lucrul imposibil, că de azi în câteva luni unele chestiuni devenind regulate, vizita la Petersburg a președintelui republicii se însemnează ceva mai mult decît o simplă vizită de politetă.”

Cuvintele acestea destul de enigmatice prevestesc deci niște evenimente menite a stîrni interesarea generală. Nu ne vine a crede însă de loc, ca evenimentele acestea să fie de natură îngrijitoare pentru pace; ci din contră, de acelea, pe care le-am caracterizat cu vorba folosită de noi imediat după plecarea Țării din Franța, vorba exprimată în cele două cuvinte: „pacea omnipotentă”.

Logica unui ministru millenar.

— Corresponzență particulară. —

Deva, 8 Dec. n.

După-cum am raportat la timpul seu, dl Fr. Hosszu Longin a interpellat pe vicecomitele comitatului Hunedoara, Artur Hollaky în adunarea generală a congregațiunii ținută în 15 Octomvrie 1896, că de ce d-sa, deși membru al congregațiunii, deja la mai multe adunări generale nu a fost invitat?

Vicecomitele a răspuns, că de aceea nu a dispus să se trimită invitare membrului interpellant, pentru-că pe o invitare a fost scris odată: „nu se primește” — și a retrimis-o.

(Casul s'a întemplat când cu invitarea în tricolor maghiar la sediția festivă millenară a comitatului. Coresp.)

Declară deci, că nici pe viitor nu-l va mai invita, până nu va declara în scris, ori verbal, că pe viitor voește se fie invitat și că va primi convocatorul.

Dl Fr. Hosszu nemulțumit cu acest răspuns, nu-l i-a la cunoștință și pretinde cercetare disciplinară contra vicecomitelui pentru călcarea legilor și nesocotirea statutelor comitatense.

Adunarea generală însă a luat la cunoștință răspunsul vicecomitelui.

Conform acestui conelus vicecomitele avea drept ca și pe viitor să nesocotească legea și să nu invite mai mult pe numitul membru al congregațiunii la adunările generale, după-ce dl Fr. Hosszu denegase a face declarația cerută de vicecomite.

Apelînd dl Fr. Hosszu contra acestui conelus, ministrul în rescriptul seu zice, că aproba conelusul adunării generale, dar adaugă, că vicecomitele este dator (!) să invite pe toți membrii la adunările generale, dacă respectivii nu și-au pierdut dreptul de membru prin abdicare formală!

Unde-i logica, dle Perczel?

Ca publicul însuși să-și poată face judecata, las să urmeze o introducere: hotărîrea congregației, apelul și rescriptul ministerial:

Extras

din procesul verbal dresat în adunarea generală a congregațiunii comitatului Hunedoara, ținut în 15 Oct.

Nr. 204.

Înainte de începerea desbaterii afacerilor adunării generale, Francisc Hosszu L. însuindu-se la cuvînt interpeleză pe vicecomitele comitatului, că ce este cauza, că dînsul deja pentru câteva adunări nu i-s-a trimis convocător?

Vicecomitele comitatului răspunde la această interpellare, că membrul interpellant a retrimis convocatorul adresat dînsului, făcînd pe convocător în limba română însemnarea, că „nu se primește”; prin urmare nu a dispus să i-se mai trimită convocător, până când interpellantul nu va declara, ori verbal, ori în scris, că primește convocătorul.

Membrul congregațiunii Fr. Hosszu L. nu ia la cunoștință răspunsul, cere să se pună chestiunea la ordinea zilei și să se introducă contra vicecomitelui cercetare disciplinară.

Adunarea generală cu mare majoritate ia la cunoștință răspunsul vicecomitelui.

Pentru conformitatea extrasului:

Deva, 21 Octomvrie 1896.

Ioan Finna m. p.,
(L. S.) vîcenotar la comitat.

Apelație.

Dle vicecomite!

După-ce conelusul adunării generale de sub numărul 204, adus în urma răspunsului d-voastre dat în auzul jursconsultului municipiului nostru, chemat să fie păzitorul legilor, datinelor și statutelor, la interpeleziunea ce v'am adresat în adunarea generală a congregațiunii comitatului Hunedoara, ținută în 15 Octomvrie 1896, este în flagrantă contradicție cu §-ul 46, al articolului de lege XXI. din 1886 și cu §-ul 2 al statutului comitatens despre ordinea internă, și ar pute servi în viitor de precedent periculos, făcînd chiar obiect de batjocură drepturile și libertatea constituțională a cuvîntului membrilor congrega-

țiunii și totodată conținînd neadevăr, întrucât reface, că convocatorul pentru adunarea generală millenară a fost respins, și după-ce acest conelus este pripit și nu fără oarecare dor de răsunare adus, — în-sinuez.

A p e l

contra lui, dar' mă rețin cu totul dela ori-gi-ce motivare, pentru-că conelusul atacat este atît de neconstituțional, contrar libertății și ilegal, și atît de mult caracterizează stările de acum, cari după zisa lui Ugron Gábor și a mai multora sînt afulurisit de scandaloaase, încât 'mi-aș ofensa simțul meu constituțional, dacă acest remediu de drept contra unei proceduri și a unui conelus, ce s'ar potrivi numai în Turcia ori Rusia, și întru adevăr millenar, 'mi-l-aș și motiva.

Fr. Hosszu Longin,
membru al congregațiunii.

Rescriptul ministrului.

Copie.

Ministrul reg. ung. de interne.
Nro 5857 pres.

Publicului comitatului Hunedoara,

Deva.

Conelusul de sub numărul 204, luat în adunarea generală a congregațiunii ținută în 15 Oct. a. c., conform căruia s'a luat spre știre răspunsul vicecomitelui dat la interpeleziunea făcută de membrul congregațiunii Fr. Hosszu, luîndu-l în urma apelului numitului membru sub revisiune, îl aprob cu acea adaugere, că conform §-ului 46 al articolului de lege XXI. din 1886, fiind vicecomitele dator să facă dispozițiile necesare pentru convocarea legală a adunărilor generale, vicecomitele trebuie să trimită convocator pentru toate adunările generale totdeauna și necondiționat fiecărui membru al congregațiunii, până când respectivul nu-și pierde dreptul de membru ori prin abdicare formală, ori din altă cauză.

Despre ceea-ce, pe lângă remiterea actelor alăturate relațiunii vicecomitelui dto 2 Nov. 1896, cu nrol 14002 înconștințez publicul comitatului pentru cunoaștere.

Budapesta, 21 Nov. 1896.

Perczel, m. p.

Pentru conformitatea copiei:

Kontz Aladár, m. p.

L. S.

Nro 15261—96 vicecomite.

D-sale dlui Fr. Hosszu, adv. în

Deva.

Rescriptul excelenței Sale dlui ministru de interne dto 21 Nov. a. c. nro 5857 vi-se comunică în copie spre știință.

Hollaky, m. p.,
vicecomite.

Chestiuni bisericești.

— Adus la chestiunea: „Cum se administrează diecesa Gherlei și a Orășii-mari? —

Din diecesa Orășii-mari, August n.

Salarisarea profesorilor.

(Urmare).

Dar' s'ar reviu la salarisare și se calculăm puțin.

Un preot diecesan în parohia cea mai slabă are cam următorul venit; congruă 300 florini solviți prin percepatoarele regiști; 100 florini ajutor dela episcop; 30 florini ajutor anual dela stat; (cei cu musca pe căciulă și mai mult), pământ cel puțin de 20 jugere, care totuși aduce un venit de 160 florini; venit stolare s'ar fie numai 50 florini; cuartir, grădină, lemne, fie numai 170 florini. Toate la oaltă: 890 florini.

Profesorii au câte o mie de florini. Aceasta în oraș, unde toate se cumpără pe bani seumpi și unde mai sînt atâtea convenții, atâtea datorințe sociale. Preotul dela sate afară de Dumineci și s'arbatiori lucră toată săptămîna spre folosul seu material ori în funcția preoțească, de unde îi vine stolă, ori în grădină de unde i-se va umple cămara cu legume și poame, ori prășește vite cornute sau gălște, cari sînt chiar isvor de bani în timpul mai rău, ori merge la câmp cu lucrătorii, și tot pentru sine câștigă, până-ce profesorul toată săptămîna e în școală.

Unii preoți din diecesă merg la altă parohie, pentru-că cea în care e, nu are gard la grădină, pământul e rău, că așa l'a aflat nelucrat etc. Dar' ce a făcut preotul antecesor toată săptămîna în timp de 9—10 ani?

Pentru aceea am fost zis în decursul acestui articol, că domni arhidiaconi canonici, măcar în trei ani odată să cerceteze parochiile, să văză și aceste treburi economice ale preotului paroch, să văză tot din 3 în 3 ani, cât a progresat preotul în privința economică în grădină, la a câmpului, în prășirea vitelor; dat-a exemple și în acest respect poporului? sau dacă nu a progresat, ci poate a regresat, stricînd ce a fost lăsat antecesorul paroch, — care e cauza? De s'ar întempla toate acestea, fie asigurat Veneratul consistor. că parochiile în scurt timp s'ar ame-

liora și nu ar fi atîta cerșitorie de parochii.

Sînt în diecesă câțiva preoți mai îndrăzneți, poate și cu neamuri în consistor, cari tot în 7—8 ani părădează parochiile, demoralizînd și stricînd în tot respectul, așa încît nu se mai pot repara.

Parochiile diecesei orădane ori-și-cum, sînt bune față de cele ale altor diecese și față de cele gr-or. din locurile mai muntoase și totuși între parochii diecesei orădane puțini sînt avuți, puțini au ceva capital strîns. De ce? Pentru-că luxul, traiul bun și traiul comod consumă totul. Astfel preotul nostru rămîne sărac pe când preotul gr-or. cel cu pământ de 16 jugere și cu 60 de vici de butate dela 60 de numeri, cu puțină stolă, e în stare materială mai bună, are boi, vaci, cai, pentru-că prinde de coarnele plugului, ferbe rachiul, merge cu poame la câmpie, cu un cuvînt economisează. Aceasta nu e rușine, ci o datorință, ca să de exemplu bun poporului precum au dat călugării din timpul mai vechiu, stîrpid pădurile, uscînd lacurile și arînd dealurile.

Vedem dară, că profesorii dela gimnasiul nostru atît cu respect la leafa slabă ce o au cât și cu respect la studiul, la sirguința, ce o arată ar merita ajutorul anual de 100 fl. Dar' nu numai acest ajutor l-ar merita, ci chiar îmbunătățirea salariului conform recerînțelor timpului și pentru aceea, ca gimnasiul de care avem atîta lipsă să fie odată asigurat și consolidat definitiv.

S'ar primim numai raportul (programa) gimnasiului din an în an și vom vedea că era timp, când elevii gimnasiului abia erau în număr de 200, pentru-că tinerii noștri de Român frecventau alte gimnasii din apropierea lor, cum sînt gimnasiul de Sătmár, Baia-mare, Carei, Salonta, Bichis, Lugoj și mai cu seamă Oradea-mare, doară și pentru aceea, că atunci încă persecuțiunile șovinice nu erau în așa grad. Azi tineretul gimnasiului de Beiuș e în număr frumos de: 350, și din an în an se va spor. Eu m'am întîlnit cu mai mulți tineri școlari veniți la vacanță și cu atențiune am frunzărit raportul gimnasiului, în care au studiat. M'am convins apoi din vorbirile tinerilor școlari, că persecuțiunile sînt cauzele, care îi mină la Beiuș.

Foarte mulți tineri români din gimnasiile străine au rămas în secundă. Așa în gimnasiul rom.-cat. de Oradea au picat foarte mulți Români, deși au fost elevii seminarului „domestic”, al domnului romano-catolic de rit oriental domnul „Dr. Lúráń”.

Din acestea, fără mare calcul, putem conchide, că numărul elevilor la gimnasiul de Beiuș din an în an se va spor. Astfel de acest gimnasiu avem în viitor lipsa cea mai mare. Cuvine-se dară ca și starea materială a gimnasiului și a profesorilor să fie odată consolidată. (Va urma.)

Chestiuni școlare.

Reuniunea învățătorilor gr-or. români din stînga Mureșului, diecesa Aradului.

B.-Comloș, Octomvrie 1896.

(Urmare și fine).

Cea mai cutezătoare insultă este a coresp. din tractul B.-Comloșului (nr. 196) în care fără motiv se susține, că eu, cu vre-o călăva guratică, adevă cu! colegii Petru Avramușiu, Ioachim Muntean, Petru Baran, G. Tomi, Popa și alții, floarea învățătorimii noastre — care a luat parte activă în adunare, am urmărit un plan secret de a smulge școalele de sub vener. consistor.

Astfel sînt oamenii păcătoși, cari lipsiți de arme recurg la cele mai josnice calumonii, numai să-și realizeze s'opurile lor, întocmai cum s'a folosit și dl Rotariu, de arma cea mai josnică atribuindu-mi mie idei socialiste, pentru-că ac în adunarea generală a Reuniunii dela 20 August 1895 am zis:

„Priviți la cele mai de jos clase ale Angliei, Germaniei, și veți vedea că acele sînt pe deplin convinse despre marea importanță a unirii forțelor”.

Atât a fost destul, ca dl Rotariu se cualifice aceste cuvinte de „aiurări socialiste”, „idei socialiste”.

Una îl rog să nu uite, că și cel mai mare rău în lume, decît ori nu a avut și roade bune, ca d. e. luptele sîngeroase pentru libertatea popoarelor; în acest mod vederile și principiile socialiste, înă pot să conțină și vederi sănătoase.

Voia chema ca mărturie înaintea opiniei publice faptele mele.

În adunarea cercuală a Reuniunii dela B.-Comloș, ținută la 18 August c. eu am propus protestul energic, față de insinuațiunile, ca unii învățători ar cocheta cu nu știa ce organe străine; în ce raport stă acel protest cu insinuațiunile josnice ale coresp. din nr. 196 al „Dreptății”; căci dacă de fapt am fi conduși de acel spirit nefericit pentru biserică atunci nu ne-am lăpăda în asemenea mod de acele organe și nu am protesta în asemenea, mod solemn.

La 1888 am fost destituit prin ordin ministerial din postul meu și pus pe strade cu familia mea, sub ridicolul pretext că sînt cel mai exaltat agitator.

Observ cu durere, că atunci biserica mea, m'a lăsat fără existență în voia sorții.

La 1894 am fost tîrît înaintea județului și pedepsit earăși cu amendă în bani — pentru cauza națională; m'ar provoc în această chestiune și la spectab. adv. Dr. Stefan Petrovici din Lugoj.

La anul 1895 'mi-s'a detras din partea domeniului de Nako, onorarul personal primit până aci, pe motivul că am lucrat în contra claustrului rom.-cat. din loc, adevă lămurit zis: că m'am expus pentru școala noastră de fete, care perdușe într'un timp multe din fetele noastre, trecute toate la claustrul străin.

Eată probe de sacrificii și abnegațiune pentru cauza culturii noastre, fără se mai amintesc de ostenețele ce le-am avut cu fondarea noii clase din loc, când ni-se periclita caracterul tuturor școalelor noastre.

În fața acestor probe de fo., rog ca on. public să se pronunțe asupra celor scrise de coresp. din nr. 196 al „Dreptății”.

Astfel de imoralitate națională propagă on. coresp. ai „Dreptății”, și astfel de nutrement spiritual dă actuala „Dreptate” cetitorilor sei „numeroși”.

Sînt lipsite de ori-ce adevăr criticele „Dreptății” atît privitor la conducerea adunării dela 20 August 1896, cît și referitor la censurarea erogatelor.

Încît pentru convicet, cred, că răspunsul on. redacțiunii a „Dreptății” dat în nr. 197 dlui Emeric Andreescu, a făcut deplină lumină în cauză.

Cît de inconsecuenți sînt onor. dela „Dreptatea”, se vede din împrejurarea că: pe când în nr. 173 fac elogii la adresa învățătorimii scriind:

„Ar fi înșă greșit dacă aceasta răceală s'ar manifesta față de însuși învățătorimea noastră, care este atît de deamănă de laudă”, tot ei în nr. 192 cualifică învățătorimea în chipul cel mai urt zicînd, că „adunarea e dedată se dea din cap la toate”.

Protestez solemn în numele Reuniunii în contra acestor insulte grele, cari au deșteptat dureroase și legitime resentimente în inimile învățătorimii noastre.

Iuliu Vuia,
învățător.

REVISTA PRESEI.

Presa română.

Gazeta Transilvaniei (nr. 261) se ocupă cu „votarrea indemnității”, făcută din partea dietei ungurești, care de astă-dată, cu cea mai posibilă iuțime, cam într-o oră, a dezbătut și primit proiectul de lege prezentat. Aminteste cum organul „partidului popular” susține cu toată tăria că între kossuthiști și partidul guvernamental există alianță secretă și antidinastică, creată de politica bisericăscă a guvernului. Adaugă apoi dela sine „G. T.”, că „alianța” aceasta nu se datează numai dela legile bisericești încoaci, ci de când Tissa a venit la cărmă în fruntea partidului guvernamental; și „asta e cam de mult”.

Dreptatea (nr. 261) polemisează cu *Egyetértés*, al cărui corresponsent din Turda și-a vîrsat focul năcezuului asupra poporului român alegător, pentru-că acesta nu a dat mână de ajutor „deșteptului” popor maghiar, ca să învingă la alegerile trecute cu candidatul seu opozițional în cercul Turda.

Voci de presă.

— Despre căderea cabinetului Sturdza. —

Kronstädter Zeitung, organul sașilor naționaliști, publică în numărul seu dela 7 Dec. o corresponsență dela un aderent al seu din Bacurești despre căderea lui Sturdza. Eată câte-va pasage:

„Cât timp se găsea în opoziție el a fost cel mai zelos naționalist, care voia să promoveze nu numai interesele patriei sale mai reartînse, ci să elibereze și pe conaționaliile sei din Ungaria-Transilvania și Macedonia de sub jugul ce-i apasă... Furiosul dușman de ieri al Maghiarilor, desprețitorul semilunei decedente devine deodată un oportunist circumspect, un aderent al lui Bánffy și al Sultanului diu Constantinopol în contra intereselor poporului român din Macedonia și Ungaria.

Mișcarea națională, care ajunsesse a fi incomodă pentru mai mari puternici, trebuia să fie înmădușită. Aceasta s'a și făcut după principiul *divide et impera*. Unele s'au sfîșiat destule; certele cari au erupt la Sibiu în sinul comitetului național și rolurile purtate sînt cunoscut.

Urmarea tristă a acestor intrigi înscenate de Sturdza a fost o prigonire și mai violentă a mișcării naționale românești din partea tribunalelor ungarești....

Magyarország scrie cam următoarele: Violentul ministru president al României a căzut în mod urt. Nu e nime în România, căruia i-ar părea rău de el.

Sentimentul public s'a unit în contra șefului dela guveru și nu l'a mai suferit.

Causa metropolitului român și-a însușit-o întreaga România în contra guvernului. O țeară totuși e mai puternică, decât un guvern. În România, da e mai puternică și ea l'a măturat pe Sturdza și soții sei, ca și când nici n'ar fi fost pe acolo.

Hamburger Nachrichten organul recunoscut al lui Bismarck, publică despre schimbarea de cabinet din România o scurtă corespondență din Viena. Corespondentul zice: „Cabinetul Sturdza s'a retras, pentru că șeful s'a convins despre slăbiciunea poziției sale... Ministrul-president, deși a suprimat foarte energic demonstrațiile de stradă, totuși nu a putut să-și mai conserve încrederea unei părți a propriului seu partid.

Pe lângă aceasta domnul Sturdza era conștient și despre aceea, că *Regele* nu mai pune nici un pond, pentru că s'ar menționa, pe el ori ministrul seu, după ce dl ministru-president a atras persoana Regelui în discuție asupra afacerii Metropolitului-Primat.

Între asfel de împreguișiri e lucru de înțeles, dacă domnul Sturdza și-a dat demisiunea și că demisiunea i-a fost primită.

CRONICĂ

Sibiu, 9 Dec. n. 1896

Întina amintirea metropolitului Șaguna. Primim următoarea invitare: Societatea de lectură „*Andriș Șaguna*” invită cu toată onoarea la *sedința publică* ce se va ține *Vineri*, în 29 Noembrie st. v., în memoria marelui arhiepiscop Andrei, în sala cea mare a edificiului noului seminarial. Începutul la 7 ore seara. Sibiu, în 24 Noembrie 1896. Comitetul arangiator. Ofertele benevole în favorul societății se vor cuita cu mulțumită pe cale publică. NB. Intrarea va fi prin strada „Spinearea Cănelui” (Hunderlücken). **Program.** 1. Două cântări pentru cor, de G. Dima: a) „Pe tine te laudăm”; b) „Sfânt, sfânt, sfânt”; executate de corul seminarial. 2. „George Lăzar și renașterea culturii naționale”, disertație de Ioan Dobro, cleric în cursul al III-lea. 3. „Duo” pentru 2 violine de I. F. Mazas, executat de Ioan Mateiu și George Henția, clerici în cursul I. 4. „Zăua învierii”, poezie de George Coșbuc, declamată de Ilie Hociotă, cleric în cursul I. 5. „Un obicei de Crăciun pe Valea Hărtibacului”, de Iacob Manuil, cleric în cursul al III-lea. 6. „Haimana”, cântănetă comică de V. Alexandri, predată de Traian V. Motora, cleric în cursul al III-lea. 7. „Un regret”, de N. Popovici, executat de corul seminarial.

Confiscări. Astăzi s'au făcut mai multe confiscări de cărți românești în librăriile din Sibiu. Din librăria „*Tipograful*” au fost confiscate 2 broșuri: „România la Dobritin” și „Un discurs de apărare” rostit de dl I. R. Șirliu în Cluj. Agentul poliției, care a executat acest patriotic act, firește la ordin superior, avea o listă întreagă de cărți, pe cari guvernul liberal le-a pus la indice înzădări! Totuși libertate, ca în Ungaria nicăieri.

Di Réthy László ear' se ocupă de originea Românilor. La 7 Decembrie savantul patriotic și-a ținut discursul de recepție în academia maghiară. A vorbit despre „*romanismul în Iliricum*”. Di Réthy susține, că în imperiul roman afară de Italia, Peninsula-pireică, Galia, și poalele sudice ale Alpiilor n'a mai fost romanism decât în Iliricum. În Dacia încă n'ar fi fost, pentru că acolo au fost colonizate popoare din Asia-mică. Originea limbii române s'ar data în Iliricum, dar' nu provine dela coloniile făcute de Romani. După patrioții Réthy originea Românilor datează din secolul VII—VIII. În timpul așua, zice că păstorii din munții Apenini s'au așezat în Iliricum, trecând prin Friul și romanizând popoare albaneze și slavice. De aici ar proveni, că în limba română sunt multe albanisme și slavisme și că *elementul latin* al limbii române se restrânge numai la indigențele vieții de păstori... — O fi, o fi.

„România Jună.” A apărut: Raportul anual al societății academice social-literare „*România Jună*” din Viena. Al XXVI-lea an administrativ dela 1 Octombrie 1895 până în 30 Septembrie 1896. Viena, 1896. Proprietatea societății academice social-literare „*România Jună*”.

Viriliștii români din congres. comitatensă a comit. Sălagiu pe anul 1897, sunt următorii: G. Pop de Băsești dană darea de 706 fl. 46 cr., Andrei Cosma 377 fl. 36 cr., Dr. George Pop 327 fl. 80 c., Vasiliu Mica 283 fl. 36 cr., Vasiliu Pop 267 fl. 74 fl. Simeon Oros 242 fl. 84 cr., Alexandru Pop 241 fl. 32 cr., Florian Cocian 241 fl. 08 cr., Laurențiu Caba 235 fl. 36 cr., Mihail Pop 209 fl. 36 cr., Ioan Ch. Dragomir 200 fl., Laurențiu Bran 199 fl. 32

cr., Ioan Bancos 196 fl. 28 cr., Oana Zaharie 180 fl. 47 cr., Ioan Basta 175 fl. 37 cr., Ioan Pop 170 fl. 32 cr.

Dar pentru biserică. Din Petriș ni-se scrie ca data de 8 Dec. n.: Stimata doamnă Maria Lupenciu. Soția d-lui forestier George Lupenciu din Petriș, care în fiecare an face câte un frumos dar pe seama sfintei noastre biserici, a dăruit și anul acesta 7 ripizi foarte frumoși lucrăți, în preț de 70 florini și 7 stiharii în preț de vr'o 25 fl.

Limba maghiară în — liturgie. „*Pesti Hirap*” este informat, că în zilele acestea Papa ar fi dat o *brevet*, comunicată tuturor episcopilor greco-catolici din Ungaria, prin care întrebunțarea limbii maghiare, ca limbă liturgică, este strict opărită. Aceasta ar fi un pozitiv răspuns tendențelor de maghiarizare a celor cu episcopia din Dorogh.

În contra duelului. Din Atena se telegrafează, că ministrul de război grecesc a emanat un circular către toate comandurile de corp, în care li-se comunică acestora, că duelul între ofițeri este oprit. Afacerile de onoare între ofițeri Greciei nu se vor rezolva de aci încolo cu arma și pe teren, ci în fața unui juriu de onoare. În fiecare garnisonă se va constitui un juriu de onoare permanent, constând din trei ofițeri, ear' în Atena se va forma un juriu de onoare superior, compus din ofițeri superiori, care va funcționa ca for apelatorie.

Dispozițiunile acestea ale ministrului de război grecesc au fost primite cu simpatie din partea corpului ofițeresc din Grecia.

„Fliegende Blätter” — polișt. Vestita foaie umoristică din München a servit zilele trecute un excelent serviciu de — polișt. În nrul ei din 4 Oct. n. era publicată din partea judelei instructor descrierea și fotografia unui procuror numit Tartara, care după ce defraudase 15,000 de mărci și falsificase mai multe polite, — dispăruse fără de urmă. Într-o zi un cetitor zelos al foii observă într'un restaurant, că descrierea și fotografia se potrivește de minune la un bărbat care își petrecea foarte vesel și luxos. Făcând deci atent asupra asemănării pe comisarul de inspecție, care îndată conduse pe veselnicul oaspe la poliție. Tartara — căci era el în persoană — se încercă a scăpa, mintind, că el s'ar numi — Matzuin. Un defect de limbă, înregistrat la descriere, îi constată însă definitiv identitatea cu defraudantul curentat. „*Fliegende Blätter*” se poate felicita de neașteptatului succes, care îi va asigura — fără îndoială — asidua colaborare a poliției, în materie de — inserții.

Furt cu spargere. Ieri noaptea s'a comis în localul comerciantului de aci M. S. Rubinstein (Strada Elisabetei) un furt cu spargere. Hoții au pătuns în comptoir și cu multă istețime au spart cassa wertheimiană. Din norocire însă n'au aflat într'usa decât câteva acții, pe cari, fiind fără preț pentru ei, le-au lăsat acolo, și câțiva florini în bani mărunti, de care ce o sumă de vre-o 300 fl. se afla în partea de jos a casei, rămasă neatinată. Din comptoir hoții au pătuns în prăvălie și au golit teșcheaua, care conținea 5—10 fl. Un dulap cu o sumă mai mare de bani și cu câteva lucruri de preț, a rămas neatinat. Poliția a luat măsurile necesare pentru eruarea făptuitorilor.

Scandal în Szentes. Vineri seara a fost arestat preotul gr.-ort. sârbesc: Dumitru Pandovics, cassar în Szentes, pe motiv, că ar fi defraudat bani din cassa școlară. Preotul, cunoscut ca fervent aderent al ugro-niștilor, a fost escortat la închisoare de gendarmi, pe baza unui ordin al comiteiului suprem. Gendarmii l'au luat din casa deputatului Sima Ferencz, unde se afla la cină. — Foile opoziționale maghiare, și mai ales cele ugro-niste, fac cas mare din arestarea lui Pandovics, prezentând-o drept prigonă din partea guvernului. — Deținutul, care a demisionat din postul de cassar școlar, a fost ascultat luni de judele instructor. La cassa școlară s'a constatat o lipsă de 800 fl.

Răpăusul de Duminecă. Mai mulți deputați din camera română au prezentat în sesiunea trecută un proiect de lege, din proprie inițiativă, referitor la răpăusul de Duminecă, obligatoric în întreaga țeară. Proiectul de lege se va pune în curând în discuție în corpulurile legislative române, căci la o interpelare a deputatului V. Kogălniceanu, președintele consiliului P. S. *Aurelian* a răspuns, că în curând chestiunea răpăusului de Duminecă va fi adusă în discuțiunea Camerei.

Abonamentul „Familiei” scăzut. Vind a răspunde la o dorință manifestată din mai multe părți și în mai multe rânduri, începând din 1 Ianuarie viitor reducem abonamentul „*Familiei*” pe an în loc de 10 fl. la 8 fl.; pe 1/2 de an, în loc de 5 fl. la 4 fl.; pe 1/4 de an în loc de 2 fl. 70 cr. la 2 fl. În România pe an, în loc de 25 lei, la 20 lei. Aducând această înlesnire pentru abonare, rugăm pe toți amicii foii noastre să binevoască a ne da sprijinul întru răspândirea întreprinderii noastre, recomandându-o și altora și făcându-ne cât mai multe abonamente nouă, — ca astfel să fim în stare a menține și în viitor prețul redus și eventual să-l mai scădem. Aceasta reducere ne mai silește totodată să rugăm pe toți abonații noștri să ne răspundă prețul regulat și înainte, căci cu abonamente plătite neregulat și ulterior, nu putem să — foaia „*Familia*” va apăre și în viitor pe săptămână, pe câte o coală și

jumătate, adică pe 11 pagini tipărite des, ilustrată din ce în ce mai bogat și având peste 40 de colaboratori. Oradea-mare 5 Decembrie 1896. Editura „*Familiei*”.

Crima Drului Korotnai. Judele de investigație Dr. Băla din Budapesta a terminat cercetarea în afacerea de furt a Drului Korotnai și a servitoarei Török Lina. Zilele acestea deja actele se vor transpune viceprocurorului Dr. Genthon, care în curând va înainta tribunalului actual de acuză. Deținuții nu vor apela împotriva acuză.

Incendiu violent. Zilele trecute a izbucnit în Boston, puternicul oraș de fabrici al Americii-de-nord, un foc violent, care fa lipsa zelului și istețimii deosebite a pompierilor, ar fi putut prefăce în cenă un întreg departament al orașului. Incendiu a izbucnit în marea fabrică Boston Bridge Co., care are 8 etaje, și s'a răspândit cu o furie ne mai pomenită asupra zidurilor din gjur. Pompierii nici nu se mai puteau cugeta la scăparea zidurilor cuprinse deja de flăcări. Întreaga lor forță a fost concentrată întru apărarea depositului de praf de pușcă din apropiere, care, aprinzându-se enormă-i materie explozivă, ar fi cauzat daune uriașe. Cu toate acestea pagubele pricinuite de foc se urcă la 7—800,000 dolari. Partea cea mai mare a pagubelor va fi restituită de societățile de asigurare.

Greva din Hamburg. Soțiile, surorile și ficele lucrătorilor din portul Hamburg au ținut la 6 Decembrie n. o mare adunare, în care s'au declarat solidare cu greviștii, îndemnându-i a nu ceda. În aceeași zi greviștii au avut 12 adunări populare, cari au decurs în cea mai bună ordine. În toate s'a protestat energic împotriva menținerii dărilor de muncă. Situația stăpânilor devine deci tot mai serioasă.

Potop în Cluj. Din Cluj se anunță, că ieri a esudat Someșul, cauzând mari daune. Peste 100 familii, din clasa proletară, au trebuit să-și părăsească locuințele. S'au luat urgente măsuri întru delăturarea primejiilor mai mari. O comisie de specialiști militari și civili cred de necesară spargerea stâncilor de gheață de pe Someș, prin dinamită. Primarul a comandat dinamita necesară dela fabrica din Pojon.

Scufundarea orașului Brăx. Din Brăx seosește știrea unei nouse scufundări pe acelaș teritor, unde s'a întâmplat uriașă scufundare din Septembrie trecut. Noua scufundare a avut loc în noaptea de 6 Dec., pe la 11 ore, și a ținut până câta 3 ore dimineața. Din norocire cazul nu prezintă nici o primejdie. Locuitorii aduc această scufundare în legătură cu niște subminări de ocnă, cari se fac pe sub acel teritor.

A omorât-o de milă. Din *Töfey*, comitatul Zala, se comunică următoarea știre tragică: O femeie cu numele *Lerant* fusese o bucată de fer, în valoare de 80—90 cr. Deși era mai mult ca evident că dînsa a comis furtătură, — față cu negățiunea ei categorică nu se puteau aduce dovezi destul de zdrobitoare pentru vinovăția ei. În această încurcătură gendarmeria a recurs la violență. A mers la școală și a promis 10 cr. aceluși copil care va ști spune ceva despre bucată de fer furată. O fetiță ridică degetul fu sus, — era fata femeii cu pricina, — și spune gendarmilor că bucată de fer se afla în podul casei lor, ascunsă după horn. Într'adevăr, ferul s'a aflat aci, ear' bieata *Lerant*, nu a putut nega mai mult furtul. Întemplantarea aceasta a supărat-o însă într'atâta, încât s'a decis a se sinucide. A luat la sine 70 fl., banii ce-i avea adunați din munca ei, și a plecat la mama-sa, care locuia în comuna învecinată. Pe drum s'a întâlnit cu vâcarul satului, căruia i-a comunicat intențiunea de a se îndărta din lumea aceasta, unde nu poate trăi mai mult de rușine; și vorbind astfel cu vâcarul, floroasă se duce „*mamei*” banii, cari se afla la dînsa, scoata apoi un cuțit din sin și și-l implantă în grumaz. Lovitura nu a fost mortală. Biata femeie a început însă să roage pe vâcar ca să-i taie de tot grumazul și să nu o lase să se lapte atâta cu moartea, — ear' omul a ascultat-o. I-a tăiat grumazul — de milă. Biata muieră a fost aflată moartă; cu grumazul tăiat în mijlocul câmpului, ear' banii erau la dînsa, întregi și neatinși!

Știri mărunt. C. F. Robescu, primarul Bucureștilor, a demisionat. — În Ujpest a fost deținut ieri funcționarul de postă *Falinsk Ferencz*, pentru defraudare de 860 fl. — *Strauss*, profesor de patologia experimentală la universitatea din Paris, a murit pe neașteptate. — Ministrul *Fejérváry* planuește zidirea unui nou spital de honvezi în Budapesta.

Posta redacțiunii.

Dlul V. P., preot în J. Manuscriptul d-tale nu se poate cere. Mai legibil, căci altcum înzadar ne scrii — și francat, căci altfel nu primim scrisoare.

La

Abonament lunar

pentru Decembrie st. v.

— cu prețurile din capul foii —

Invită

Administrațiunea ziarului „*TRIBUNA*”

Bibliografie.

Calindarul „Bibliotecii pentru toți” — pe 1897. —

Toată lumea, a noi, cunoaște acum „*Biblioteca pentru toți*”, întreprinderea folositoare și amuzantă, care a avut atât succes, încât într'un an și jumătate a tipărit aproape 100 de cărți, care de care mai frumoasă și mai importantă. Zilele acestea a apărut și „*Calindarul ilustrat*” al „*Bibliotecii pentru toți*”, care este cea mai elegantă și bună publicație de acest fel. Într'adevăr, acest Calindăr are 208 pagini de text, cu materia cea mai aleasă, are 23 de ilustrații perfect executate.

Materia acestui calindăr se compune pe lângă nuvele, poezii, cugetări, snoave, anecdote, scrisse de autori ca: Andersen, André, Theuriet, Shelley, Jules Simon, Carmen Sylva, etc., din o parte calindărică importantă: servbători mobile, naționale, calindăr judecătoresc, al școalelor, cronologie, capii statelor, tarife telegrafice, de bagage, tarife de călători etc., și are și ilustrațiile următoare: M. S. Regina Elisabeta, A. S. Principele Carol II., Independența României, I. Michel, Al. Odobescu, Ioan Creangă, A. S. R. Principea Maria și Principea Elisabeta, Maica Domnului, Barbu S. Delavrancea, D. C. Olănescu, G. Ionescu Gion, Traian Demetrescu, C. I. Stănescu, Petre Dulfu, Popovici Bănățeanu, Radu Rossetti, D. Rossetti, Max, Madona din Fologno, Dumitru Stănescu, Carol Müller, Tenyson, Ioan V. Soces și Venus dela Milo. Un exemplar costă 32 cr. Trimis cu posta 35 cr. v. a.

Prețul mărfurilor.

Plăta din Făgăraș. Dela 4 Dec. nou. Grâu frumos hectolitra fl. 4.30 până fl. 5.60; grâu mestecat fl. 3.80 până 4.40; secară fl. 3.50 până fl. 3.80; cucuruz fl. 2.80 până fl. 3.60 ovos fl. 2.20 până fl. 2.50 orz fl. 3.— până 3.30; sementă de cânepă fl. 5.— până 6.—; sementă de in fl. 10.— până fl. 12.—; fasole fl. 5.— până fl. 5.50; mazăre fl. 6.— până fl. 7.—; linte fl. 7.— până fl. 8.—; cartofi 70 cr. până fl. 1.—; mălaiu fl. 7.— până fl. 8.—; senu brut 100 chilo fl. 22.— până fl. 24.—; luminări turnate de senu fl. 38.— până fl. 40.—; unsoare de porc fl. 62.— până fl. 65.—; slănină fl. 52.— până fl. 60.—; cânepă fl. 35.— până fl. 36.—; fân fl. 1.80 până fl. 2.50; săpun 100 buc. fl. 15.— până fl. 20.—; spirit pro litră fl. 60.— până fl. 80.—; carne de vită chilo 36 până — cr.; carne de vițel 32 până — cr.; carne de porc 40 până — cr.; carne de berbec — până — 44 cr.; ouă cu 10 cr.

Calindarul zilei.

10 Dec. n. 1896.

Julian: Cuviosul Stefan cel nou.

Gregorian: Iudit.

Soarele: răsare 7.54, apune 4.06 m.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 9 Decembrie n. 8 ore dimineața.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 757.3)	Diferența din presiun.	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului
719.1	— 3.4	+ 3.4;	+ 6.4; 3.3	NW

Din țeară 7 Dec. n. 7 ore dimineața.

Stațiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vântul direcția	Alte
Budapesta	768	— 10.8	V	1
Sămar	768	— 14.1	SV	1
Cluj	770	— 23.	NV	2
Orșova	763	— 12.6	S	1
Arad	766	— 12.3	V	2
Panciova	765	— 6.7	SV	6

Sosiți în Sibiu.

În 9 Decembrie n. 1896.

Hotel „*Imperiul Romanilor*”. S. Weiss din Budapesta, I. Kohn și M. Sander, din Viena voiajori. Dr. Comșa, medic, Weinberger, și Krassovsky, comercianți din Viena. Fischer, comerciant din Budapesta. D-na M. Mihail cu ficea proprietar din Batis. D-na Simon cu ficea din Sighișoara și d-na Vera cu ficea, din București, privatieri. Halaványa, locotenent din Alba-Iulia. Lautbach, major, Töpfer și Ianos, căpitani Kröpfel, locotenent toți din Alba-Iulia. Dr. Kovács, medic militar din Brașov. L. Nagy, sublocotenent din Dej. Schwarz notar din Csaki-Gorbo. Vespreni, inginer din Cluj. Fröhlich, preot din Keis I. Spitzer, cassar din Sălaj.

Hotel „*Neurhrer*”. F. Schalk din Grat, I. Zimmermann din Olmütz, B. Milian din București și A. Szwarcz din Budapesta, toți privatieri. I. Proi din Budapesta. I. Csokonyay din Oedenburg. I. Bauman din Brno. I. Reng și S. Kornhauser din Viena, toți voiajori.

Teatru orașenesc în Sibiu.

Joi, în 10 Decembrie n.

„*Hans Lange*”.

Dramă, în 4 acte de Paul Hyje.

Începutul la 7 ore seara.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 7 Dec. n. 1896.

Săminte	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela
Grâu				
Băntănesc nou	77	8.05	8.15	78
Grâu dela Tisa	77	8.20	8.25	78
Grâu „ <i>Pesta</i> ”	77	8.15	8.20	78
Grâu de Alba-Reg.	77	8.15	8.20	78
„ <i>Bacica</i> ”	77	8.25	8.30	78
Grâu ung. de Nord	77	—	—	78

Săminte, vechi ori nouă	Soai	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela
Secară					
Orz	de potret	70—72	6.70	6.75	
de vînă	73—74	4	—	4.95	
de bera	75—76	5.10	5.90		
de alăre	77—78	6.50	8		
Cucuruz (porumb)	79—80	5.70	6.20		
blănișă	—	4.25	4.80		
de alăre	75	4.15	4.20		
Măisă	—	11.75	12.25		
Hrîșcă	—	5.80	5.60		

Grâu	Sept.-Oct.	Oct.	Prețul per 100 chilogr. dela	Grâu	Sept.-Oct.	Oct.	Prețul per 100 chilogr. dela
„ <i>Cucuruz</i> ”	8	8	8.17	„ <i>Cucuruz</i> ”	8	8	8.17
„ <i>Orș</i> ”	4	4	4.17	„ <i>Orș</i> ”	4	4	4.17
„ <i>Orș</i> ”	5.98	5.98	5.98	„ <i>Orș</i> ”	5.98	5.98	5.98

Produse diverse	Solu	dela	până
Săm. de trif.	Lucernă ungurească	—	—
„ <i>rap.</i> ”	rofinat	—	—
Uns. de porc	dela Pesta	56.—	56.50
Slănină	dela țeară	—	—
„ <i>svetă</i> ”	svetă	57.—	58.—
„ <i>afumată</i> ”	afumată	—	—
„ <i>slaven</i> ”	slaven, non băntănesc	12.50	13.50
„ <i>brută</i> ”	brută	18.50	18.75
„ <i>galbînă</i> ”	galbînă străcurată de Rosenau	—	—
„ <i>Ceară</i> ”	—	—	—

Spiru

Brut, pentru rafinărie	14.70	15.—
Rafinat, pentru comercianți mari	52.50	53.—
Brut, „ <i>rap.</i> ”	50.50	51.—

Cursul pieții din Sibiu.

Din 9 Dec. n. 1896.

Hărte-monetă română	Cump.	9.47	vând. 9.51
Lire turcești	—	10.60	10.70
Imperial	—	—	9.65
Rublu rusesc 100 a	—	126.75	127.75
Galbeni	—	5.65	5.70
Napoleon-d'ori	—	9.50	9.54
„ <i>(rusești)</i> ”	—	9.47	9.51

Bursa de Budapesta.

Din 7 Decembrie n. 1896.

Renta de aur ung. 6%.	122.50
„ <i>4%</i> ”	122.50
„ <i>ung. val. cor. 4%</i> ”	99.75
Imprumutul căilor ferate ung.	121.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	123.—

Se caută
un concepist advocat
cu praxă
în cancelaria subscrisului.
Dr. Enea Draia,
advocat, Abrud.
(2698) 3-3

„Tipografia”, soc. pe acți. în Sibiu.

Călimdarul
„LUMEI ILUSTRATE”

este unicul în privința conținutului său interesant și frumos. Chiar acelora, cari nu obișnuiesc întrebuintarea călindarelor, încă le este folositor pentru bogatul său cuprins de anecdote, pentru partea umoristică, precum și pentru povestirile și novelele sale. Pe lângă aceasta conține

121 de ilustrații

care-i alcătuiesc o adevărată podoabă. Între altele găsim familia regală, toți miniștrii, Flea, Delavrancea, Speranță și alți 30 scriitori, ale căror opere ocupă un loc de frunte în literatura

Prețul acestui călindar este numai 70 cr. Ediția simplă 45 cr. Se vinde cu același preț la toți librarii. În Sibiu la Librăria „Tipografia”, societate pe acțiuni, precum și la editorul Ig. Hertz, București.

La „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu, se află de vânzare:

TABLOUL

DOMNULUI

Dr. IOAN RAȚIU

compus din 2 fotografii: una în costum național la 1859 și a doua după ultima fotografie.

Mărimea întregului tablou este de 30 cm. lung. și 24 cm. lăț.

Prețul numai 25 cr. plus 2 cr. porto.

La „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare opul premiat și publicat de „Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român”

POVEȘTI DIN POPOR

adunate de

Ioan Pop-Retegeanu.

Acest op, care se extinde pe 216 pagini, cuprinzând cele mai frumoase povești și la urmă o însemnare a provincialismelor, costă numai 50 cr. plus 10 cr. porto.

A apărut și se află de vânzare la „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu

GRAMATICA GERMANĂ

TEORETICĂ PRACTICĂ

de

Sava Popovici Barcianu.

Edițiunea a cincea

revidată și completată

de

Dr. Danil Popovici-Barcianu.

Această gramatică atât de bine întocmită, având la fine și un mic vocabular german-român costă numai 1 fl. 40 cr. plus 10 cr. porto.

Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință să cunoască **legea numită veterinară**. Dl Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o explicare populară a legii amintite. În această explicare se vorbește pe larg despre pasapoarte, de tirgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiu a tradus această carte în limba română populară. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu

împărtășește economilor cele mai de lipsă cunoștințe

despre

LEGEA VETERINARĂ

și

BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dinșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De

Tormay Béla.

(184 pag. mari.)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cum-păra dela

„Tipografia”, societate pe acțiuni, Sibiu.

„Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Călimdarul Poporului

pe anul comun

1897.

Anul XII.

SIBIU.

Editura și tiparul „Tipografia”, societate pe acțiuni.

Prețul 20 cr., cu trimiterea pe postă 23 cr.

Prețul 20 cr., cu trimiterea pe postă 23 cr.

Cu două portrete ale dlui Dr. Ioan Rațiu.

Sumar: Călimdarul astronomic și bisericesc, cu povești economice pe fiecare lună. — Cronologie pe anul 1897. — Genealogia domitorilor europeni. — Posta. — Cores-pundența telegrafică. — Raportul între măsurile nouă și vechi. — Scara timbrelor. — Autoritățile bisericești române din Transilvania și Ungaria. — Alexandru Vlăduț (cu o schiță literară). — „Dela șezătoare” și „Un crăciun”. (novele). — Epigrame. — „Doina” de G. Coșbuc. — „O pagină din istoria anului 1848-49” de C. Vancu. — „Cine a sberiat?”. — „Bucăica din gură” (anecdote). — Dr. Ioan Rațiu (biografie cu două portrete). — „Istoria” despre porumbi. — „Pui de lei”, poezii de Ioan Nenițescu (cu o schiță literară). — „Snoave”. — Anton Pann (cu o schiță literară). — „Despre pricini de judecări” și „Povestea vorbii”. — „Dimineața și seara”, de doamna Colomb. — Victor Vlad Delamarina (cu o schiță literară). — „Al mai tare om din lumie” și „Noi născuți”. — „Răvașul nostru”, de Ioan Scurtu. — „Drept de neguțitor”, de Ioan Costin. — „Povești”. — „Tir-gurile din Ungaria”. — „Tirgurile principale din Bucovina și România”. — Inse-rate.

Prețul 20 cr., cu trimiterea pe postă 23 cr.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1-a Octomvrie 1896.

Budapesta—Predeal										Budapesta, gara de vest — Rușava — Vercerova										Copsa-mică—Sibiu—Avrig—Făgăraș.																
Tren de persoane	Tren de societate	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de societate	Tren de persoane	Tren de societate	Tren de persoane	Tren de societate	Tren de persoane	Orient. Express	Tren de persoane	Tren de societate	Tren de persoane	Tren de societate	Tren de persoane	Tren de societate	Orient. Express	Tren de persoane	Tren de societate	Tren de persoane	2.2	4.45	11.55	7.15	pl. Copsa-mică sos.	9.34	3.05	6.25	12.35							
10.—	8.05	3.15	8.05	2.00	pl. Viena	sos.	1.55	1.55	1.55	7.20	6.20	8.30	11.—	9.05	9.35	4.—	pl. Viena	sos.	5.50	7.20	6.45	6.31	4.45	11.55	7.15	pl. Copsa-mică sos.	9.34	3.05	6.25	12.35						
8.30	2.15	5.45	9.15	11.12	Budapesta	↑	5.45	7.40	7.—	1.50	6.20	Vineri	1.30	8.30	2.30	7.—	pl. Budapesta	sos.	6.45	10.25	2.10	1.25	9.05	6.31	4.45	11.55	7.15	pl. Copsa-mică sos.	9.34	3.05	6.25	12.35				
11.21	4.16	6.52	9.02	11.12	Szolnok	↑	2.24	5.31	5.37	11.44	3.31	8.30	2.30	7.—	10.40	pl. Budapesta	sos.	6.45	10.25	2.10	1.25	9.05	6.31	4.45	11.55	7.15	pl. Copsa-mică sos.	9.34	3.05	6.25	12.35					
1.38	5.48	11.38	12.47	1.48	P. Ladány	↑	12.33	3.16	1.19	10.03	1.34	8.30	2.30	7.—	10.40	pl. Budapesta	sos.	6.45	10.25	2.10	1.25	9.05	6.31	4.45	11.55	7.15	pl. Copsa-mică sos.	9.34	3.05	6.25	12.35					
3.45	7.08	1.48	2.11	sos.	Oradea-mare	pl.	2.37	11.04	8.43	11.32	4.43	1.47	5.53	1.—	4.20	sos.	Seghedin	pl.	1.01	4.55	10.57	10.—	10.25	2.10	1.25	9.05	6.31	4.45	11.55	7.15	pl. Copsa-mică sos.	9.34	3.05	6.25	12.35	
3.56	7.15	2.06	2.18	pl.	Mező-Pelagd	sos.	2.30	10.44	8.38	11.17	4.43	1.47	5.53	1.—	4.20	sos.	Seghedin	pl.	1.01	4.55	10.57	10.—	10.25	2.10	1.25	9.05	6.31	4.45	11.55	7.15	pl. Copsa-mică sos.	9.34	3.05	6.25	12.35	
4.36	7.43	3.03	2.50	3.03	Rév.	↑	2.01	10.07	8.11	10.42	4.49	2.09	5.59	2.08	5.—	pl.	Timisoara	sos.	12.38	9.25	10.61	9.58	7.38	10.25	2.10	1.25	9.05	6.31	4.45	11.55	7.15	pl. Copsa-mică sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
5.20	8.16	3.45	3.26	4.06	Bratza	↑	1.34	9.30	7.46	10.18	6.33	5.31	8.02	5.49	8.14	sos.	Timisoara	sos.	12.38	9.25	10.61	9.58	7.38	10.25	2.10	1.25	9.05	6.31	4.45	11.55	7.15	pl. Copsa-mică sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
5.48	8.31	4.06	4.17	4.53	Cluj	↑	5.48	12.52	8.32	7.08	9.19	6.47	8.10	7.15	8.14	pl.	Topoloveț	sos.	7.—	6.03	6.24	5.20	6.28	10.25	2.10	1.25	9.05	6.31	4.45	11.55	7.15	pl. Copsa-mică sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
6.32	9.07	2.52	4.53	5.22	Ghirbău	↑	4.19	12.2	7.54	6.39	8.37	7.87	8.56	8.19	8.14	pl.	Topoloveț	sos.	7.—	6.03	6.24	5.20	6.28	10.25	2.10	1.25	9.05	6.31	4.45	11.55	7.15	pl. Copsa-mică sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
7.07	9.37	3.51	5.22	4.50	Ghirbău	↑	3.18	6.54	7.87	7.87	7.87	7.87	9.29	9.04	9.04	pl.	Topoloveț	sos.	7.—	6.03	6.24	5.20	6.28	10.25	2.10	1.25	9.05	6.31	4.45	11.55	7.15	pl. Copsa-mică sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
8.41	10.37	6.14	6.59	5.55	Cluj	↑	2.23	11.01	6.13	5.23	7.—	11.05	10.29	10.32	10.32	sos.	Topoloveț	sos.	7.—	6.03	6.24	5.20	6.28	10.25	2.10	1.25	9.05	6.31	4.45	11.55	7.15	pl. Copsa-mică sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
8.49	11.10	6.14	6.59	5.55	Cluj	↑	2.23	11.01	6.13	5.23	7.—	11.05	10.29	10.32	10.32	sos.	Topoloveț	sos.	7.—	6.03	6.24	5.20	6.28	10.25	2.10	1.25	9.05	6.31	4.45	11.55	7.15	pl. Copsa-mică sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
9.06	11.27	6.14	6.59	5.55	Cluj	↑	2.23	11.01	6.13	5.23	7.—	11.05	10.29	10.32	10.32	sos.	Topoloveț	sos.	7.—	6.03	6.24	5.20	6.28	10.25	2.10	1.25	9.05	6.31	4.45	11.55	7.15	pl. Copsa-mică sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
10.12	12.30	6.14	6.59	5.55	Cluj	↑	2.23	11.01	6.13	5.23	7.—	11.05	10.29	10.32	10.32	sos.	Topoloveț	sos.	7.—	6.03	6.24	5.20	6.28	10.25	2.10	1.25	9.05	6.31	4.45	11.55	7.15	pl. Copsa-mică sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
10.42	12.57	6.14	6.59	5.55	Cluj	↑	2.23	11.01	6.13	5.23	7.—	11.05	10.29	10.32	10.32	sos.	Topoloveț	sos.	7.—	6.03	6.24	5.20	6.28	10.25	2.10	1.25	9.05	6.31	4.45	11.55	7.15	pl. Copsa-mică sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
11.01	1.09	6.14	6.59	5.55	Cluj	↑	2.23	11.01	6.13	5.23	7.—	11.05	10.29	10.32	10.32	sos.	Topoloveț	sos.	7.—	6.03	6.24	5.20	6.28	10.25	2.10	1.25	9.05	6.31	4.45	11.55	7.15	pl. Copsa-mică sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
11.09	1.16	6.14	6.59	5.55	Cluj	↑	2.23	11.01	6.13	5.23	7.—	11.05	10.29	10.32	10.32	sos.	Topoloveț	sos.	7.—	6.03	6.24	5.20	6.28	10.25	2.10	1.25	9.05	6.31	4.45	11.55	7.15	pl. Copsa-mică sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
11.31	1.36	6.14	6.59	5.55	Cluj	↑	2.23	11.01	6.13	5.23	7.—	11.05	10.29	10.32	10.32	sos.	Topoloveț	sos.	7.—	6.03	6.24	5.20	6.28	10.25	2.10	1.25	9.05	6.31	4.45	11.55	7.15	pl. Copsa-mică sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
11.48	1.54	6.14	6.59	5.55	Cluj	↑	2.23	11.01	6.13	5.23	7.—	11.05	10.29	10.32	10.32	sos.	Topoloveț	sos.	7.—	6.03	6.24	5.20	6.28	10.25	2.10	1.25	9.05	6.31	4.45	11.55	7.15	pl. Copsa-mică sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
12.05	2.03	6.14	6.59	5.55	Cluj	↑	2.23	11.01	6.13	5.23	7.—	11.05	10.29	10.32	10.32	sos.	Topoloveț	sos.	7.—	6.03	6.24	5.20	6.28	10.25	2.10	1.25	9.05	6.31	4.45	11.55	7.15	pl. Copsa-mică sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
12.33	2.27	6.14	6.59	5.55	Cluj	↑	2.23	11.01	6.13	5.23	7.—	11.05	10.29	10.32	10.32	sos.	Topoloveț	sos.	7.—	6.03	6.24	5.20	6.28	10.25	2.10	1.25	9.05	6.31	4.45	11.55	7.15	pl. Copsa-mică sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
12.47	2.47	6.14	6.59	5.55	Cluj	↑	2.23	11.01	6.13	5.23	7.—	11.05	10.29	10.32	10.32	sos.	Topoloveț	sos.	7.—	6.03	6.24	5.20	6.28	10.25	2.10	1.25	9.05	6.31	4.45	11.55	7.15	pl. Copsa-mică sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
1.18	3.11	6.14	6.59	5.55	Cluj	↑	2.23	11.01	6.13	5.23	7.—	11.05	10.29	10.32	10.32	sos.	Topoloveț	sos.	7.—	6.03	6.24	5.20	6.28	10.25	2.10	1.25	9.05	6.31	4.45	11.55	7.15	pl. Copsa-mică sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
1.34	3.31	6.14	6.59	5.55	Cluj	↑	2.23	11.01	6.13	5.23	7.—	11.05	10.29	10.32	10.32	sos.	Topoloveț	sos.	7.—	6.03	6.24	5.20	6.28	10.25	2.10	1.25	9.05	6.31	4.45	11.55	7.15	pl. Copsa-mică sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
2.18	3.81	6.14	6.59	5.55	Cluj	↑	2.23	11.01	6.13	5.23	7.—	11.05	10.29	10.32	10.32	sos.	Topoloveț	sos.	7.—	6.03	6.24	5.20	6.28	10.25	2.10	1.25	9.05	6.31	4.45	11.55	7.15	pl. Copsa-mică sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
2.32	3.46	6.14	6.59	5.55	Cluj	↑	2.23	11.01	6.13	5.23	7.—	11.05	10.29	10.32	10.32	sos.	Topoloveț	sos.	7.—	6.03	6.24	5.20	6.28	10.25	2.10	1.25	9.05	6.31	4.45	11.55	7.15	pl. Copsa-mică sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
3.04	4.08	6.14	6.59	5.55	Cluj	↑	2.23	11.01	6.13	5.23	7.—	11.05	10.29	10.32	10.32	sos.	Topoloveț	sos.	7.—	6.03	6.24	5.20	6.28	10.25	2.10	1.25	9.05	6.31	4.45	11.55	7.15	pl. Copsa-mică sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
3.40	4.45	6.14	6.59	5.55	Cluj	↑	2.23	11.01	6.13	5.23	7.—	11.05	10.29	10.32	10.32	sos.	Topoloveț	sos.	7.—	6.03	6.24	5.20	6.28	10.25	2.10	1.25	9.05	6.31	4.45	11.55	7.15	pl. Copsa-mică sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
3.40	5.27	6.14	6.59	5.55	Cluj	↑	2.23	11.01	6.13	5.23	7.—	11.05	10.29	10.32	10.32	sos.	Topoloveț	sos.	7.—	6.03	6.24	5.20	6.28	10.25	2.10	1.25	9.05	6.31	4.45	11.55	7.15	pl. Copsa-mică sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
4.08	6.12	6.14	6.59	5.55	Cluj	↑	2.23	11.01	6.13	5.23	7.—	11.05	10.29	10.32	10.32	sos.	Topoloveț	sos.	7.—	6.03	6.24	5.20	6.28	10.25	2.10	1.25	9.05	6.31	4.45	11.55	7.15	pl. Copsa-mică sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
5.34	7.59	6.14	6.59	5.55	Cluj	↑	2.23	11.01	6.13	5.23	7.—	11.05	10.29	10.32	10.32	sos.	Topoloveț	sos.	7.—	6.03	6.24	5.20	6.28	10.25	2.10	1.25	9.05	6.31	4.45	11.55	7.15	pl. Copsa-mică sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
6.12	8.37	6.14	6.59	5.55	Cluj	↑	2.23	11.01	6.13	5.23	7.—	11.05	10.29	10.32	10.32	sos.	Topoloveț	sos.	7.—	6.03	6.24	5.20	6.28	10.25	2.10	1.25	9.05	6.31	4.45	11.55	7.15	pl. Copsa-mică sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
6.41	8.97	6.14	6.59	5.55	Cluj	↑	2.23	11.01	6.13	5.23	7.—	11.05	10.29	10.32	10.32	sos.	Topoloveț	sos.	7.—	6.03	6.24	5.20	6.28	10.25	2.10	1.25	9.05	6.31	4.45	11.55	7.15	pl. Copsa-mică sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
7.16	9.40	6.14	6.59	5.55	Cluj	↑	2.23	11.01	6.13	5.23	7.—	11.05	10.29	10.32	10.32	sos.	Topoloveț	sos.	7.—	6.03	6.24	5.20	6.28	10.25	2.10	1.25	9.05	6.31	4.45	11.55	7.15	pl. Copsa-mică sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
8.—	10.25	6.14	6.59	5.55	Cluj	↑	2.23	11.01	6.13	5.23	7.—	11.05	10.29	10.32	10.32	sos.	Topoloveț	sos.	7.—	6.03	6.24	5.20	6.28	10.25	2.10	1.25	9.05	6.31	4.45	11.55	7.15	pl. Copsa-mică sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
11.—	12.36	6.14	6.59	5.55	Cluj	↑	2.23	11.01	6.13	5.23	7.—	11.05	10.29	10.32	10.32	sos.	Topoloveț	sos.	7.—	6.03	6.24	5.20	6													